

SHINIKIZO LA DAMU

WAKATI NA BAADA YA UJAZITO

ISHARA ZA ONYO

Pata huduma ya matibabu mara moja ikiwa utaanza kuwa na mojawapo ya:

Maumivu ya tumbo makali ambayo hayaondoki

Uvimbe mkubwa wa mikono na uso

Maumivu makali ya kichwa ambayo hayatapita

Mabadiliko katika maono

Kizunguzungu au kuzirai

Maumivu ya kifua au moyo kupiga haraka

Kichefuchefu kali na kutapika (si kama kutapika)

Shida kupumua

Hii hajorodhesi kila ishara ya onyo ambayo unaweza kuwa nayo. Ikiwa hujisikii sawa, wasiliana na mtoe huduma wako wa afya.

SHINIKIZO LA DAMU:

Shinikizo la Damu (pia inaitwa hypertension) hutokea wakati damu yako inasukuma kwa nguvu sana kwenye kuta za mishipa yako ya damu. Shinikizo la damu kwa kawaida halisababishi dalili hadi hatua kali au ya kutishia maisha. Inaweza kuanza kabla ya kupata mimba, ukiwa mjamzito, au baada ya ujauzito wako.

HATARI YA KUPATA SHINIKIZO LA DAMU

Suala la shinikizo la damu na ujauzito uliopita uliopita

Kuwa na jamaa wa karibu mwenye shinikizo la damu

Kuvuta sigara

Kutokuwa na shughuli za kimwili

Kuwa mjamzito kwa mara ya kwanza

Pia kuwa na uzito mkubwal na kuwa na kisukari.

HATARI KWAKO NA KWA MTOTO WAKO

- Preeclampsia
- Kiharusi
- Ugonjwa wa Moyo
- Mtoto wako kuzaliwa mapema sana au kuwa mdogo sana

PREECLAMPSIA (UGONJWA WA SHINIKIZO LA DAMU):

Preeclampsia ni shinikizo la damu na dalili za matatizo mengine. Baadhi ya ishara hizi zinaweza kuwa protini kwenye mkojo wako au kifafa. Mtoe huduma wako atapima damu na mkojo wako ili kuona kama una matatizo haya.

Preeclampsia inaweza kutokea baada ya wiki ya 20 ya ujauzito. Inaweza pia kutokea baada ya kujifungua, hata kama hukuwa na shinikizo la damu wakati wa ujauzito.

HATARI YA KUPATA PREECLAMPSIA

Shinikizo la damu sugu

Kuwa na uzito kupita*

Ugonjwa wa figo

Kisukari*

Kuwa na ujauzito ya zaidi ya mtoto mmoja

Kuvimba na maumivu katika (kama lupus)

Preeclampsia na ujauzito uliopita

* Pia hatari ya kupata shinikizo la damu.

HATARI KWAKO NA KWA MTOTO WAKO

- Kiharusi
- Mshtuko
- Uharibifu wa kiungo
- Kifo
- Mtoto wako kuzaliwa mapema sana

KUDHIBITI SHINIKIZO LA DAMU WAKATI NA BAADA YA UJAZITO

JITUNZE KWA UANGALIFU

JITUNZE

Kuzingatia kula:

- Matunda na mboga
- Nafaka nzima (shayiri na mkate wa nafaka/pasta)
- Maziwa yenyé mafuta kidogo, mtindi (yogurt) na jibini
- Kuku asio na ngozi na samaki
- Karanga, mbaazi na maharagwe

Matunda na mboga safi, zilizowekwa kwenye makopo na zilizogandishwa ni chaguo la afya.

Tafuta mboga zilizo na alama sodiamu ya chini, sodiamu iliopunguzwa, au hakuna-chumvi.

SHUGULI ZA KIMWILI*

Siku 5 kwa wiki, dakika 30 kwa siku ni bora. Lakini, hata dakika 10 tu kwa siku zinaweza kusaidia.

Chagua mazoezi machache ambayo yanafaa kwako.

Mifano - kutembea, kucheza, yoga, au kupata mazoezi rahisi mtandaoni.

* *Zungumza na mtoe huduma wako kabla ya kubadilisha viwango vya shughuli zako.*

USIVUTE SIGARA, KUTUMIA MADAWA YA KULEVYA, KUNYWA POMBE, AU KUTUMIA BIDHAA ZA BANGI.

KUDHIBITI MKAZO/MAFADHAJKO

Ni kawaida kupata mkazo/mafadhajko wakati na baada ya ujauzito.

Ili kusaidia kudhibiti mkazo/mafadhajko:

Tengeneza orodha. Nini kinahitaji kifanyike na nini kinaweza kusubiri?

Jaribu kupumua kwa kina au kutafakari.

Kumbuka, ni sawa kuomba msaada.

Fanya kazi/shiriki mtoe huduma wakushughulikia matatizo yoyote ya afya ya akili ambayo unaweza kuwa nayo.

FANYA KAZI NA MTOA HUDUMA WAKO

FUATILIA SHINIKIZO LAKO LA DAMU UKIWA NYUMBANI

Ikiwa unachukua shinikizo la damu yako mwenyewe nyumbani, zungumza na mtoe huduma wako kuhusu mambo muhimu kujua.

Ni dalili gani inaweza kumaanisha kuwa nina matatizo na shinikizo la damu? Nifanye nini nikiwa na dalili?

Ikiwa kusoma ni juu kuliko kawaida, ni lini ninapaswa kupiga simu kwa ofisi ya mtoe huduma au kwenda kwa chumba cha dharura?

Ni nini kusoma kwa shinikizo la damu kwa afya kwangu?

SHIRIKI LOGI YAKO YA SHINIKIZO LA DAMU

Tumia logi ya shinikizo la damu kuandika usomaji wako. Shiriki kumbukumbu hii na mtoe huduma wako kwenye miadi.

DAWA

Ikiwa wewe na mtoe huduma wako mtaamua kuwa dawa inahitajika:

- Usiache kuichukua bila kuzungumza na mtoe huduma wako.
- Fuata maelekezo yaliyoandikwa kwenye chupa yako.
- Zungumza na mtoe huduma wako kuhusu madhara na jinsi ya kuyadhibiti.

NENDA KWENYE MIADI YAKO

Mtoe huduma wako atafuatilia vipimo vya shinikizo la damu yako, dalili na mabadiliko katika mkojo na damu yako.